

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2002-1938

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiologian laitos	
Tekijä-Författare-Author Kemppi, Sari			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Pääkirjoitusten väkivalta: Tutkimus Helsingin Sanomien pääkirjoitusten väkivaltakomentoinnista vuosina 1980-2000			
Oppiaine-Läroämne-Subject Yleinen sosiologia			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2002-12-02	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 92 sivua + liitteet 3 kpl
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkimuksessa keskitytään Helsingin Sanomien rikollisuuteen liittyvien pääkirjoitusten määrälliseen kuvaamiseen vuosina 1980-2000. Väkivaltaan liittyviä pääkirjoituksia tarkastellaan myös yhteiskunnan asioista kommentoivina teksteinä.</p> <p>Tutkimuksessa keskitytään kotimaan rikos- ja rikoskontrolliaiheisiin pääkirjoituksiin. Väkivalta-aiheita tutkitaan erityisesti väkivallalle annettujen syiden ja kriminaalipoliittisten kannanottojen kautta. Tutkimuksen lopussa pääkirjoitusten väkivaltakomentoinnin määrällisiä muutoksia verrataan kansallisen uhritutkimuksen väkivallan pelkon ja väkivallan kokemuksen indikaattoreihin sekä iltapäivälehtien etusivujen väkivaltaan.</p> <p>Aineisto koostuu viiden vuoden rikos- ja oikeusaiheisista pääkirjoituksista. Aineisto on kerätty sisällön analyysia käyttäen sanaluettelon perusteella siten, että vähintään yksi luettelossa oleva sana esiintyy jossain muodossa joko otsikossa tai ensimmäisessä virkkeessä. Tutkimus jäsentyy kahden hypoteesin kautta. Objektivistista näkökulmaa käyttäen halutaan selvittää, heijastuuko mediassa rikollisuuden tilastoitu todellisuus. Toinen hypoteesi on konstruktivistinen, jolloin median välittämä rikollisuuden tila käsitetään riippumattomaksi rikollisuustrendeistä.</p> <p>Kotimaan rikollisuutta käsittelevät pääkirjoitukset ovat lisääntyneet vuodesta 1980 lähtien. Kirjoitusten määrä kaksinkertaistui vuodesta 1980 vuoteen 1988, jonka jälkeen kasvu on ollut tasaisempaa. Kokonaisuudessaan tekstejä oli eniten vuonna 1997 sekä rikosaiheiden että rikoskontrolliaiheiden osalta. Väkivallan osalta huippu oli vuonna 2000. Väkivaltaa sisältävät pääkirjoitukset ovat muuttuneet entistä spesifimpiä väkivallan muotoja kommentoiviksi.</p> <p>Pääkirjoituksissa esiintyy entistä enemmän kommentointia väkivallan lisääntymisestä ja raaistumisesta. Väkivallan ensisijaisiksi syiksi nähdään yhteiskunnan rakenteissa tapahtuneet muutokset. Lisäksi painotetaan eri sosiaalisten tukiverkkojen merkitystä väkivallan ehkäisyssä. Myös asenteiden muutosta yleisellä tasolla vaaditaan. Kriminaalipoliittiset näkökulmat väkivaltaan ovat siirtyneet kohti kontrollipainotteisempaa linjaa ja ne ovat tulleet ns. liberaalien painotusten rinnalle. Kirjoituksissa kritisoidaan myös jonkin verran virallisen kontrollin tehottomuutta.</p> <p>Pääkirjoitusten vertailua iltapäivälehtien etusivuihin jäsennettiin eliitti- ja populaarijournalismin näkökulmasta. Tutkimuksessa huomattiin, että pääkirjoitusten väkivallan määrä on realistinen suhteessa tilastoidun väkivallan mittareihin. Sen sijaan iltapäivälehtien väkivaltautisoinnin kehitys on samankaltainen kuin väestön ilmoittama väkivallan pelko ja epäsealinen suhteessa tilastoidun väkivallan kokemusten määrään.</p> <p>Tutkimuksen teoreettinen tausta perustuu Pertti Hemánuksen rikosuutisoinnin funktioihin, objektivismiin ja konstruktivismiin väliseen jaotteluun todellisuudesta sekä Ulrich Beckin ja Frank Furedin ajatuksiin riskien ja pelkojen yhteiskunnasta. Lisäksi rikosuutisointia on lähestytty median antaman rikollisuuskuvan käsitteen avulla.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords väkivalta pääkirjoitukset rikosjulkisuus rikoksen pelko			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			